

Analyysi 'Raketti- ja ohjusarsenaalit ovat käytännössä nollassa'

Uupuneena mutta vaarallisena, Hamas pidättelee tulensa Israelia vastaan. Hiljaisuus ei ehkä kestä kauan

Kun muut hyökkäävät, terroriryhmä on suurelta osin kadonnut taistelukentältä nuollessaan sodan haavoja ja keskittyessään gazalaisten hallintaan, mutta asiantuntijat varoittavat, että tilanne on kaukana vakaasta

Kirjoittanut [Stav Levaton](#) The Times of Israel

11.6, klo 6:10 aamulla

Hamasin ja Islamilaisen Jihadin aseistetut jäsenet tervehtivät ihmisiä, jotka kokoontuvat Eid al-Fitrin rukoukseen Gazan kaupungissa perjantaina 20. maaliskuuta 2026. (AP/Abdel Kareem Hana)

Hamasin 7. lokakuuta 2023 sytyttämä sota on sittemmin laajentunut kauas Gazan ulkopuolelle, tuoden mukaan Iranin, Hizbollahin Libanonissa ja Houthit Jemenissä. Mutta kun Israel on viime kuukausina joutunut useiden rintamien hyökkäysten kohteeksi, konfliktin aloittanut ryhmä on ollut hämmästyttävän poissa taistelukentältä, pitäen pitkälti kiinni tulitauosta, joka pysäytti taistelut lokakuussa.

Tätä poissaoloa ei kuitenkaan pidä erehtyä tappioksi, asiantuntijat varoittavat. Kahden vuoden jatkuneista Israelin puolustusvoimien operaatioista ja kuukausien diplomaattisista ponnisteluista huolimatta sodan lopettamiseksi lopullisesti, Hamas on edelleen aseistettu ja hallitsee suurinta osaa Gazan alueesta tulitaukolinjan itäpuolella.

"Heidän puolellaan Keltaista linjaa [Hamasilla on] voimankäytön monopoli", kertoi Jonathan Ruhe, sotilasasiantuntija Jewish Institute for National Security of Americassa, The Times of Israelille. "Se ruokkii heidän koko strategista konseptiaan, joka tässä vaiheessa on osoittaa, että he voittivat sodan, koska selvisivät hengissä."

Kun Yhdysvaltain presidentti Donald Trump julkisti 20-kohdan suunnitelmansa konfliktin lopettamiseksi kahdeksan kuukautta sitten, Hamasin aseistariisuminen oli yksi sen keskeisistä pilareista, avaten tietä kansainväliselle vakautusjoukolle, jonka tehtävänä oli turvata kaistale, sodanjälkeisen siirtymäkauden aikana.

Mutta lokakuussa tulitauon voimaantumisen jälkeen verkossa kiertänyt materiaali näyttää terrorijärjestön vahvistavan läsnäoloaan osissa Gazan, kun aseistetut operaattorit partioivat kaduilla, järjestävät julkisia voimannäytöksiä ja pyrkivät osoittamaan, että sen sotilaallinen siipi on ehjä.

Samaan aikaan Hamas on pidättäytynyt merkittävistä hyökkäyksistä Israelin alueelle tulitauon voimaantumisen jälkeen.

Gazan kaistalta ammutaan raketteja kohti Israelia tuhoutuneiden rakennusten yllä, 19. lokakuuta 2023. (AP Photo/Mohammed Dahman)

Suhteellinen hiljaisuus on jatkunut, vaikka IDF jatkaa lähes päivittäisiä iskuja Gazassa, joiden Israel sanoo olevan tarkoitettu torjumaan uhkia sen joukkoja kohtaan tai vastaamaan aselevon rikkomuksiin.

Hamasin viimeisin tunnettu yritys ampua raketti Israeliin tapahtui tammikuussa, kun IDF raportoi havainneensa epäonnistuneen laukaisun Gazan kaupungin alueelta.

Kykenemätön, en haluton

Samuel Ben-your, Foundation for Defense of Democraciesin tutkimusanalyytikko, mukaan rakettitulen puuttumista ei pidä erehtyä luulemaan Hamasin aikomusten muutokseksi.

"Jos he voisivat tehdä toisen 7. lokakuuta -tyylisen hyökkäyksen tänään, he tekisivät sen," Ben-your sanoi. "Heidän strategiansa on aiheuttaa Israelille mahdollisimman paljon kipua... ja pakottaa se myönnytykseen."

Sen sijaan hän väitti, että Hamasin pidättyväisyys heijastaa todennäköisemmin sen nykyisiä kykyjä kuin sen kunnianhimoja.

Tätä kantaa tukevat israelilaiset sotilasviranomaiset, jotka sanoivat maaliskuussa, että vaikka terroriryhmä on todennäköisesti yrittänyt aseistautua

uudelleen käynnissä olevan tulitauon aikana, se ei ole lähelläkään sitä voimaa, joka sillä oli ennen sotaa, jolloin se ja muut terroristijärjestöt ampuivat säännöllisesti raketteja Gazan kaistalta Etelä-Israeliin.

IDF arvioi, että Hamasin uudelleen aseistautumisyritykset olivat "hyvin rajalliset", pääasiassa siksi, että ryhmällä ei enää ole pääsyä aseiden salakuljetusreitteihin, pääasiassa Egyptin rajan yli.

Hamasin terroriryhmältä takavarikoidut raketit esitellään ulkomaisille toimittajille ja muille ryhmän 7. lokakuuta 2023 tapahtuneen hyökkäyksen ensimmäisenä vuosipäivänä. (IDF:n tiedottajayksikkö)

Tämän seurauksena Hamas on turvautunut vieläkin salaisempiin keinoihin. Helmikuussa heprealaiset mediat raportoivat, että terroriryhmä käytti sukellussäiliöitä, jotka kulkevat juuri veden pinnan alapuolella kelluttaakseen kiellettyjä tavaroita, kuten raketirakennusmateriaaleja Siinain niemimaalta Gazaan.

Heikentynyt armeija, ehjä hallinto

Näiden ponnistelujen valossa Ben-your korosti, että "ei ole vielääkään raportteja, jotka viittaisivat siihen, että he olisivat pystyneet rakentamaan rakettiarsenaaliaan."

Ennen sotaa Hamasilla uskottiin olevan 18 000–30 000 rakettia ja ohjaamatonta ohjusta, Institute for National Security Studiesin arvioiden mukaan.

IDF:n viranomaiset uskovat, että terroriryhmällä on yhä hallussaan satoja ennen sotaa valmistettuja raketteja, joita ei tuhottu IDF:n kahden vuoden mittaisen maahyökkäyksen aikana, sillä joukot eivät saavuttaneet kaikkia kaistaleiden alueita.

Hamasin "raketti- ja ohjusarsenaalit ovat käytännössä nollat", sanoi Ruhe.

Sen kyky valmistaa raketteja on myös suurelta osin purettu lähes kolmen vuoden Israelin iskujen jälkeen, jotka kohdistuivat sen tuotantoinfrastruktuuriin.

Estääkseen Hamasia palauttamasta ohjustuotantokykyjään, armeija on viime aikoina kohdistanut iskuja ryhmän raketti- ja ohjusohjelman komentajiin sekä aseiden valmistuksen toimijoihin.

Surevat kokoontuvat Hamasin johtaja Mohammed Odehin ja hänen perheenjäsentensä hautajaisten eteen heidän hautajaisissaan Gazan kaupungissa 27. toukokuuta 2026. (Omar AL-QATTAA / AFP)

Maaliskuussa IDF iski ja surmasi Hamasin huolto- ja logistiikkaosaston komentajan, joka työskenteli terroriryhmän "tarkkuusohjusprojektin" edistämiseksi. Kaksi kuukautta myöhemmin armeija tappoi samoin Hamasin

keskeisen toimijan, joka oli mukana aseiden tuotannossa ja toimi merkittävänä teknisen asiantuntemuksen lähteenä terroristiryhmälle.

Heikentäen sotilaallista siipeään entisestään, IDF surmasi Hamasin sotilasjohtajan Izz al-Din al-Haddadin 15. toukokuuta sekä hänen seuraajansa Mohammed Odehin 11 päivää myöhemmin.

Silti Hamasin sotilashenkilöstön kohdistaminen ja rakettivaraston heikkeneminen eivät tarkoita, että ryhmä olisi riisuttu aseista. Analyytikot arvioivat, että järjestöllä on edelleen hallussaan pieniä ja keskisuuria aseita, mukaan lukien rynnäkkökiväärit, konekiväärit ja räjähteet, joita käytetään improvisoitujen räjähteiden valmistukseen, ja jotka ovat pysyneet yhtenä tärkeimmistä uhkista Israelin puolustusvoimien joukoille Gazassa.

Hamas on myös säilyttänyt pääsyn droneihin, joista monet ovat kaupallisesti saatavilla ja voidaan mukauttaa sotilaalliseen käyttöön. Kuitenkin Israelin rajoitukset kaksikäyttöisten tavaroiden pääsulle Gazaan sodan alusta lähtien ovat todennäköisesti rajoittaneet ryhmän kykyä hankkia tällaisia järjestelmiä entisellä mittakaavalla.

Viime kuussa IDF:n upseeri kertoi Walla-uutismedialle, että Hamasilla uskotaan olevan kuituoptyisiä drooneja, jotka kestävät elektronista häirintää – samaa teknologiaa, jota Hizbollah on käyttänyt tappavissa hyökkäyksissä Israelin joukkoja vastaan käynnissä olevien taistelujen aikana Libanonissa.

Analyytikot uskovat kuitenkin, että Hamas keskittyy käyttämään hallussaan olevia aseita ei Israelia vastaan taistelemiseen, vaan siihen, mitä Ben-your kuvaili sen "tärkeimmäksi prioriteetiksi", vakiinnuttaen kontrollinsa Gazan asukkaista, jotka asuvat sen hallinnon alaisina.

"Viime viikkoina on ollut lisää tapauksia, joissa [Hamas] [on teloittanut palestiinalaisia](#) kaduilla", hän sanoi, käytäntö, jota terroristiryhmä on ottanut käyttöön myös aiemmissa tulitauoissa. Nämä teloitukset kohdistuvat usein Gazan kilpailevien jengien jäseniin sekä toisinajattelijoihin ja palestiinalaisiin, joita syytetään yhteistyöstä Israelin kanssa.

Ei selvää tietä aseidenriisuntaan

Hamasin jatkuvan sotilaallisen läsnäolon vuoksi analyytikot väittävät, että kysymys ei enää ole siitä, aikooko ryhmä vapaaehtoisesti riisua aseet, vaan siitä, kuka, jos kukaan, ottaa sen aseet väkisin. Israel sanoo, että aseidenriisunta on

tehtävä ennen kuin kaistaleen sodanjälkeinen kunnostussuunnitelmat voivat käynnistyä tosissaan, jättäen alueen jännittyneelle limbolle.

Ruhe väitti, että Hamas käyttää jäljellä olevia sotilaallisia kykyjään lähettääkseen selkeän viestin: kaikki yritykset poistaa ryhmä vallasta — olivatpa ne Israelin, paikallisten kilpailijoiden tai vielä perusteettoman Kansainvälisen vakauttamisjoukon toimesta — kohtaavat kovaa vastarintaa, eikä järjestöllä ole aikomusta luovuttaa aseitaan vapaaehtoisesti.

"Ennen kuin löydät jonkun, joka riisuu Hamasin aseista väkisin, mikään muu [Trumpin 20 kohdan suunnitelma] ei loksahda paikoilleen," hän sanoi.

Ben-yourin mukaan IDF on edelleen ainoa toimija, joka tällä hetkellä kykenee toteuttamaan kyseisen tehtävän, mikä tarkoittaisi laajamittaisten sotilasoperaatioiden jatkamista Hamasia vastaan.

Vaikka se "on tapahduttava, jos Hamas aiotaan riisua aseistaan", se ei välttämättä tarkoita paluuta täysimittaiseen sotaan, joka tuhosi Gazaa kahden vuoden aikana, hän sanoi.

Joukot toimivat Beit Hanounin alueella Gazan kaistalla, kuvassa, joka hyväksyttiin julkaistavaksi 26. toukokuuta 2026. (Israelin puolustusvoimat)

Sen sijaan samanlainen prosessi näyttää etenevän vähitellen, kun Israel laajentaa valtaansa ja puristaa Hamasin ja Gazan siviiliväestön yhä kutistuvalla alueelle.

Viime kuussa [pääministeri Benjamin Netanyahu](#) ilmoitti määränneensä IDF:n ottamaan hallintaansa 70 prosenttia Gazan kaistaleesta, nykyisestä 60 prosentista, ja kaukana siitä alueesta, jonka Israel sai väliaikaisesti hallita tulitaukosopimuksen nojalla.

Vaikka kriitikot ovat esittäneet toimenpiteen todisteena Israelin aikomuksesta vallata pysyvästi alueita Gazassa, Ben-your on katsonut, että sitä tulisi pikemminkin nähdä jatkeena armeijan jatkuvalle kampanjalle terroriinfrastruktuurin purkamiseksi armeijan hallinnassa olevilla alueilla.

Mitä Gazalle seuraavaksi tapahtuu, on edelleen syvästi epävarmaa. Mutta Ruhe korosti, että nykytila — heikentynyt Hamas, joka pysyy aseistettuna ja vallassa — tuskin tuo pysyvää vakautta.

"Jos Gaza jatkaa mätänemistä... ja putoaa yhä alemmas [Israelin] prioriteettilistalla", kun Jerusalem keskittyy välittömämpiin uhkiin muualla alueella ja aliarvioi jälleen Hamasin, Ruhe varoitti, että olosuhteet, jotka mahdollistivat ryhmän yllätyksen maan 7. lokakuuta, voivat lopulta toistua, mikä lisää riskiä uudelle laajamittaiselle hyökkäykselle ryhmältä, joka on yhä aseistettu ja vaarallinen.

Emanuel Fabian osallistui tämän raportin laatimiseen.